

2013Z10728

Vragen van het lid Bashir (SP) aan de staatssecretaris van Financiën over het onterecht krijgen van toeslagen door Oost Europeanen (Ingezonden 30 mei 2013)

1
Waarom controleert de Belastingdienst niet of een persoon die staat ingeschreven in het bevolkingsregister, nog in Nederland werkt? 1) Wordt op enigerlei wijze gecontroleerd of toeslagontvangers daadwerkelijk in Nederland wonen?

Antwoord

De Belastingdienst maakt gebruik van de GBA ten behoeve van de controle op (woon)adres. De kwaliteit van de GBA is een verantwoordelijkheid van het ministerie van BZK en de gemeenten. Recentelijk heeft de minister van BZK uw Kamer daarover geïnformeerd. Daar waar de Belastingdienst vermoedt dat een inschrijving niet juist is, bijvoorbeeld omdat post onbesteld retour komt, geeft de Belastingdienst dit door aan de betreffende gemeente. Ingeval van vertrokken onbekend waarheen, VOW, of dat een poststuk onbesteld retour komt, zal de Belastingdienst de uitbetaling van toeslagen opschorten.

Verder geldt dat er andere voorwaarden zijn waaraan voldaan moet zijn, zoals bijvoorbeeld het verzekerd zijn voor een Nederlandse zorgverzekering. De Belastingdienst toetst aan de hand van gegevens van het CVZ of iemand al dan niet terecht een zorgtoeslag ontvangt.

2
Kunt u aangegeven hoeveel toeslagontvangers niet in Nederland wonen? Kunt u daarnaast aangegeven welk bedrag jaarlijks aan toeslagen worden uitgekeerd aan personen die niet in Nederland wonen?

Antwoord

Begin juni 2013 ging dit om ongeveer 45.000 toeslaggerechtigden die niet in Nederland wonen.

	Bedrag	%
Kinderopvangtoeslag	5,5	0,3
Huurtoeslag	0,9	0,0
Zorgtoeslag	33,6	0,6
Kindgebondenbudget	14,3	1,5

Bedragen x € mln

3
In hoeverre zijn de door uw aangekondigde maatregelen afdoende om te voorkomen dat personen die niet meer in Nederland wonen en werkzaam zijn, toeslagen blijven ontvangen?

Antwoord

Het recht op toeslagen kan ook voortbestaan als iemand niet in Nederland woont of werkt. Iemand die in België of Duitsland woont kan recht hebben op een zorgtoeslag. Daarom blijft de Belastingdienst afhankelijk van de kwaliteit van de basisadministraties en andere derdengegevens, bijvoorbeeld het CVZ. Wel is het zo dat met behulp van het huidige toeslagensysteem het toezicht steeds meer naar de actualiteit verschuift.

Met de maatregel die in de brief van 10 mei 2013 staat wordt de Belastingdienst/Toeslagen de mogelijkheid geboden om in het geval dat iemand de status VOW heeft, ook het recht op een voorschot in te trekken. Verder is de Belastingdienst sinds eind maart 2013 ook begonnen om lopende toekenningen door middel van risicoprofielen te beoordelen. De uitbetaling van lopende voorschotten met een verhoogd risico kunnen worden opgeschort en, zoals in de brief van 10 mei is aangegeven, zullen bij een "no show, no money" worden gestopt en teruggevorderd.

Met opmerkingen ☐: Opmerking BZK: Als de gemeente na de melding van de Belastingdienst vervolgens het adres in onderzoek zet doet de Belastingdienst niets met dat signaal.

☐: Dat is het verhaal van de koppeling GBA (status i.o.) aan BVR. Nu is er GEEN dergelijke koppeling.

Gisteren is in het overleg met de 4G, blauw/rood en AFB over de gba het volgende afgesproken: BVR wordt aangepast (is al eerder door IM-B opgestart).

Tot dan: pilots B-dienst met Amsterdam en Rotterdam. De adressen i.o. van deze twee gemeenten worden onderzocht door de AFB.

Ook later, als het proces met bvr wordt ondersteund gaat de AFB alle i.o. signalen voor de gehele dienst oppakken.

☐ weet van hoed en rand.

Met opmerkingen ☐: Dit is het maximum bedrag. De SVB zoekt uit wat er daadwerkelijk is uitbetaald na anticumulatie. Zie ook vraag 30 Ontzigt.

Met behulp van de risicoprofielen zijn vanaf 1 april 2013, ongeveer 1.250 kinderopvangtoeslagen en ongeveer 1.450 huurtoeslagen gestopt. Deze worden thans teruggevorderd, indien er al uitbetaald werd.

Van ongeveer 750 kinderopvangtoeslagen en 1.250 huurtoeslagen is de uitbetaling opgeschort. Deze burgers krijgen een vragenbrief of het verzoek langs te komen bij een van de balies van de Belastingdienst.

Bij ongeveer 2.500 kinderopvangtoeslagen loopt versneld regulier toezicht. Tot dat is afgerond is de uitbetaling opgeschort.

Met opmerkingen ☐: Loopt de betaling nu door of niet?

4

Bent u van mening dat enkel het hebben van een arbeidscontract, volstrekt onvoldoende is om toeslagen te kunnen ontvangen?

Antwoord

Zoals in de antwoorden hiervoor al is aangegeven zijn er meer voorwaarden waaraan voldaan moet worden om voor een toeslag in aanmerking te komen. Sommige voorwaarden kunnen echter niet gedurende de voorschotfase gevalideerd worden, waardoor er een verhoogd risico op fraude bestaat. Maar door het huidige toeslagensysteem en het gebruik van risicoprofielen kan de Belastingdienst lopende voorschotten steeds beter beoordelen.

Met de maatregelen zoals die in de brief van 10 mei 2013 zijn opgenomen, worden ook – meer dan nu het geval is – frauduleuze aanvragen niet meer gehonoreerd. Hierdoor wordt voorkomen dat achteraf een traject ingezet moet worden om onterecht uitbetaalde bedragen terug te vorderen.

5

Wat is uw reactie op de stelling van FNV, die stelt dat toeslagen gewoon worden doorbetaald, zelfs als de toeslag al is stopgezet?

Antwoord

Het kan voorkomen dat nadat een burger een stopzetting heeft doorgegeven er nog een maand uitbetaald wordt. Het huidige toeslagensysteem verwerkt de wijzigingen één keer per maand. Als het verzoek tot stopzetting binnenkomt nadat de wijzigingen net zijn verwerkt, dan wordt deze wijziging een maand later meegenomen. Alsdan krijgt een burger nog één maand uitbetaald, ondanks zijn verzoek. Op het moment dat de wijziging van de burger verwerkt is, volgt een herberekening en zal de burger vanaf de opgegeven ingangsdatum van de wijziging berekenen hoeveel terugbetaald zal moeten worden.

6

Deelt u de mening dat het onrechtvaardig is wanneer een persoon die zijn toeslag stopzet maar toch krijgt doorbetaald, rente moet betalen over het bedrag dat na de stopzetting is uitgekeerd? Zo ja, wat gaat u doen om dat te voorkomen?

Antwoord

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5 is een frictie van een maand niet ongewoon. In de voorschotfase wordt geen rente in rekening gebracht als de burger het teveel gekregen bedrag ineens terugbetaald. Kiest een burger ervoor dit bedrag gespreid terug te betalen, dan wordt er wel rente in rekening gebracht.

7

Welke aanvullende maatregelen gaat u nemen om te voorkomen dat personen die niet in Nederland wonen, toeslagen ontvangen?

Antwoord

Zoals in het antwoord op vraag 3 is aangegeven kan het recht op een toeslag ook (voort)bestaan als iemand niet in Nederland woont. Er kan recht blijven bestaan op de zorg-, kinderopvangtoeslag en/of het kindgebonden budget als iemand in het buitenland woont. Met de inzet van de risicoprofielen en de maatregelen die in de brief van 10 mei 2013 zijn opgenomen, krijgen aanvragen met een (ver)hoog(d) risico pas een voorschot of de aangevraagde verhoging van een lopende toekenning als alle relevante gegevens zijn gecontroleerd.

8

Kunt u aangeven hoeveel adressen er in Nederland zijn waar aan respectievelijk 5 tot 7, 8 tot 10, 10 tot 20 en aan meer dan 20 mensen toeslagen worden uitbetaald? Kunt u tevens aangeven om welke toeslagen het gaat en de bijbehorende bedragen?

Antwoord

Begin juni 2013 ging dit om:

	Kinderopvangtoeslag		Huurtoeslag		Zorgtoeslag		Kindgebonden budget	
	#adres	Bedrag	#adres	Bedrag	#adres	Bedrag	#adres	Bedrag
5 t/m 7	5	0,3	374	2,6	15.314	88,5	51	0,4
8 t/m 10	3	0,3	64	0,8	2.788	25,3	21	0,2
11 t/m 20	1	0,2	32	0,8	2.013	29,2	19	0,3
> 21	-	-	5	0,3	1.852	102,9	7	0,3
	9	0,8	475	4,5	21.967	245,9	98	1,2

Bedragen x € m'n

Ter toelichting, het feit dat er meerdere toeslagen op een adres worden uitbetaald kent de volgende redenen:

- Kinderopvangtoeslag: het gaat bijvoorbeeld om vrouwen die in een blijf van m'n lijf huis verblijven of gelijksoortige instellingen.
- Kindgebondenbudget: ook hier gaat het veelal om vrouwen die verblijven in blijf van m'n lijf huizen of gelijksoortige instellingen. Ook kan het komen dat de huisnummertoevoegingen ontbreekt, waardoor in de GBA niet zichtbaar is dat een pand meerdere wooneenheden kent.
- Huurtoeslag: het gaat om adressen waarbij de huisnummertoevoeging ontbreekt, wooncomplexen, aangewezen woningen of studentenhuizen.
- Zorgtoeslag: het gaat hierbij om gezinnen met vier of meer thuiswonende kinderen die 18 jaar of ouder zijn of er wonen medebewoners. Verder gaat het om studentenhuizen, zorginstellingen of wederom het ontbreken van huisnummertoevoegingen.

9

Op welke wijze controleert u of de toeslagen terecht worden uitbetaald?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 3.

1)

http://www.rtl.nl/components/actueel/rtlnieuws/2013/05_mei/13/binnenland/ook-polen-krijgen-onterecht-toeslagen.xml

Met opmerkingen ☐ Opmerking BZK: Volgens mij kent juist de BAG 1 object, in de GBA maakten we juist onderscheid

Aanname van BZK is onvolledig. Soms is de GBA niet helder (complexen met meerdere woningen die kwalificeren voor IIT, maar in de GBA onder 1 nummer/adres zijn opgenomen), soms helpt de BAG om dat gegeven te toetsen (een dergelijk complex heeft dan duizenden m2). TVS kent het onderscheid niet, en maakt in deze gevallen 'sub-adressen' aan.

Gewijzigde veldcode